

ZAKON O ENERGETICI

Prvo izdanje

BIBLIOTEKA PROPISA CRNE GORE

EDICIJA

DŽEPNO IZDANJE

UREDNIK

SRĐAN MARJANOVIĆ

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

SRETEN ŠĆEPANOVIĆ

IZDAVAČ

PRAVNI EKSPERT DOO, PODGORICA

ŠTAMPA

ŠTAMPARIJA OBOD AD - CETINJE

TIRAŽ

300

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње
ISBN 978-9940-744-33-5
COBISS.CG-ID 14904068

ZAKON O ENERGETICI

Prvo izdanje

PRAVNI
EKSPERT

SADRŽAJ

I OSNOVNE ODREDBE

• Predmet :: Član 1.....	23
• Izuzeci od primjene zakona :: Član 2.....	24
• Energetske djelatnosti :: Član 3.....	24
• Javni interes :: Član 4.....	26
• Funkcionisanje energetskeg sektora :: Član 5.....	27
• Značenje izraza :: Član 6.....	28

II PLANIRANJE ENERGETSKOG RAZVOJA

• Opšte smjernice energetske politike :: Član 7.....	43
• Ciljevi energetskeg razvoja :: Član 8.....	43
• Nacionalni energetske i klimatske plan :: Član 8a.....	46
• Praćenje realizacije Nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana :: Član 8b.....	47
• Strategija razvoja energetike :: Član 9.....	48
• Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja energetike :: Član 10.....	48
• Praćenje realizacije razvojnih dokumenata :: Član 11.....	48
• Lokalni energetske plan :: Član 12.....	49

• Energetski bilans :: Član 13.....	51
• Sadržaj energetskog bilansa :: Član 14.....	51
• Planovi potrošnje i bilansi :: Član 15.....	54
• Godišnji i dugoročni bilans :: Član 16.....	54
• Izvještaj o realizaciji energetskog bilansa :: Član 17.....	56

III OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, VISOKOEFIKASNA KOGENERACIJA I PODSTICAJNE MJERE

• Obnovljivi izvori energije :: Član 18.....	57
• Izvještaj o realizaciji akcionog plana :: Član 19.....	58
• Visokoefikasna kogeneracija :: Član 20.....	58
• Kriterijumi održivosti :: Član 21.....	60
• Udio biogoriva u sektoru saobraćaja :: Član 22.....	61
• Podsticajne mjere za korišćenje obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije :: Član 23.....	62
• Plaćanje naknade za podsticanje korišćenja obnovljivih izvora :: Član 24.....	63
• Saradnja u postizanju obaveznog udjela energije :: Član 25.....	65
• Sertifikat za instaliranje :: Član 26.....	67

IV REGULATORNA AGENCIJA ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI

• Nezavisni regulator energetskog sektora :: Član 27.....	69
• Status :: Član 28.....	70

• Organi Agencije :: Član 29	70
• Imenovanje članova Odbora Agencije :: Član 30	70
• Postupak izbora Odbora Agencije :: Član 31	71
• Predlog rang liste kandidata :: Član 32	72
• Izbor izvršnog direktora i zamjenika :: Član 33	73
• Mandati :: Član 34	73
• Uslovi za obavljanje poslova organa Agencije :: Član 35	74
• Sukob interesa :: Član 36	75
• Prestanak funkcije :: Član 37	76
• Prava u slučaju prestanka funkcije :: Član 38	77
• Statut Agencije :: Član 39	79
• Saglasnost na statut :: Član 40	79
• Ciljevi Agencije :: Član 41	79
• Nadležnosti Agencije :: Član 42	82
• Metodologije i pravila :: Član 43	83
• Odobranje metodologija i pravila :: Član 44	87
• Odobranje naknada i utvrđivanje cijena :: Član 45	89
• Saglasnosti i odobrenja :: Član 46	91
• Obaveza izmjene opštih akata :: Član 47	92
• Nadzor nad radom energetske subjekata :: Član 48	92
• Kontrola tržišta električne energije i gasa :: Član 49	98
• Dostavljanje podataka Agenciji :: Član 50	98
• Finansiranje Agencije :: Član 51	99
• Privremeno finansiranje Agencije :: Član 52	100
• Javnost rada Agencije :: Član 53	100
• Godišnji izvještaji :: Član 54	101

- Nadležnosti Agencije u oblasti obnovljivih izvora energije i visokoeфикаsne kogeneracije
:: Član 55 103
- Rješavanje sporova i odlučivanje o prigovorima i žalbama :: Član 56 104
- Sporovi iz ugovornih odnosa :: Član 57 105

V CIJENE I NAKNADE

- Utvrđivanje cijena i naknada :: Član 58 106
- Regulatorno dozvoljeni prihod, cijene i naknade :: Član 59 108
- Povrat na sredstva :: Član 60 111
- Privremene cijene i korekcije :: Član 61 113
- Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena za korišćenje prenosnog i distributivnog sistema :: Član 62 114
- Metodologija za utvrđivanje cijena i uslova za pružanje pomoćnih usluga i usluga balansiranja prenosnog sistema :: Član 63 118
- Studije gubitaka :: Član 64 120

VI LICENCE, SERTIFIKATI I ENERGETSKE DOZVOLE

- Izdavanje licenci :: Član 65 123
- Period na koji se izdaje licenca :: Član 66 125
- Naknade i registar licenci :: Član 67 125

• Sertifikacija i imenovanje operatora prenosnog sistema :: Član 68.....	126
• Praćenje i ponovna sertifikacija :: Član 69.....	127
• Izdavanje i oduzimanje sertifikata :: Član 70.....	128
• Sertifikacija operatora prenosnog sistema u odnosu na treće države :: Član 71.....	129
• Odlučivanje o zahtjevu za sertifikaciju u odnosu na treće države :: Član 72.....	130
• Stručna osposobljenost :: Član 73.....	131
• Obavljanje energetske djelatnosti bez licence :: Član 74.....	133
• Izmjena i mirovanje licenci :: Član 75.....	134
• Oduzimanje licence :: Član 76.....	135
• Prestanak rada energetske djelatnosti :: Član 77.....	136
• Energetska dozvola :: Član 78.....	138
• Kriterijumi za izdavanje dozvole :: Član 79.....	139
• Zahtjev za izdavanje energetske dozvole :: Član 80.....	141
• Izdavanje energetske dozvole :: Član 81.....	142
• Javno nadmetanje :: Član 82.....	143
• Analiza isplativosti :: Član 83.....	144

VII OBAVLJANJE ENERGETSKE DJELATNOSTI

• Uslovi za obavljanje energetske djelatnosti	
• Član 84.....	146
• Član 85.....	146
• Djelatnosti od javnog interesa :: Član 86.....	147
• Ugovorni odnosi :: Član 87.....	148
• Javne usluge :: Član 88.....	149

• Pružanje javnih usluga :: Član 89	150
• Naknada za pružanje javne usluge :: Član 90	151
• Uslovi za pružanje javne usluge :: Član 91	153
• Tržišne energetske djelatnosti :: Član 92	153
• Zaštita poslovne tajne i drugih komercijalno povjerljivih informacija :: Član 93	154

VIII OBAVLJANJE ELEKTROENERGETSKE DJELATNOSTI

1. Proizvodnja električne energije

• Proizvođač električne energije :: Član 94	155
• Udjeli izvora energije :: Član 95	157
• Proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe :: Član 96	158
• Uslovi za priključenje i izvještavanje o mjerenjima na mjestu konekcije :: Član 97	160
• Utvrđivanje cijena i ograničenje podsticaja :: Član 98	161
• Garancija porijekla :: Član 99	161
• Izdavanje, prenošenje, iskorišćenje i povlačenje garancije porijekla :: Član 100	163
• Sadržaj garancije porijekla električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije :: Član 101	165
• Sadržaj garancije porijekla električne energije proizvedene iz visokoeffikasne kogeneracije :: Član 102	166
• Registar garancija porijekla :: Član 103	167

• Povlašćeni proizvođač :: Član 104.....	168
• Zahtjev za sticanje statusa povlašćenog proizvođača :: Član 105.....	170
• Prenos statusa povlašćenog proizvođača :: Član 106.....	170
• Pravo na podsticajne mjere :: Član 107.....	171
• Obaveze povlašćenog proizvođača :: Član 108.....	173
• Prestanak statusa i registar :: Član 109.....	174
• Istraživanje i mjerenje potencijala obnovljivih izvora energije :: Član 110.....	175

2. Prenos električne energije

• Operator prenosnog sistema električne energije :: Član 111.....	176
• Prava, obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema električne energije :: Član 112.....	177
• Dostavljanje podataka operatoru prenosnog sistema :: Član 113.....	187
• Pravila za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije :: Član 114.....	188
• Metodologije i akti operatora prenosnog sistema :: Član 114a.....	190

3. Distribucija električne energije

• Operator distributivnog sistema električne energije :: Član 115.....	191
• Prava, obaveze i odgovornosti operatora distributivnog sistema električne energije :: Član 116.....	192

• Operator zatvorenog distributivnog sistema :: Član 117.....	199
• Obaveze operatora zatvorenog distributivnog sistema :: Član 118.....	201
• Utvrđivanje cijena za korišćenje sistema :: Član 119.....	203
• Primjena cijena :: Član 120.....	204
• Zaključivanje ugovora, izvještavanje i međusobni odnosi :: Član 121.....	205
• Pravila za funkcionisanje distributivnog sistema električne energije :: Član 122.....	206
• Mjerenje u distributivnom sistemu električne energije :: Član 123.....	208

4. Tržište električne energije

• Organizovana kupovina i prodaja :: Član 124.....	210
• Balansna odgovornost :: Član 125.....	213
• Podaci o balansiranju i plaćanje :: Član 126.....	214
• Balansna grupa :: Član 127.....	215
• Operator tržišta :: Član 128.....	216
• Prava, obaveze i odgovornosti operatora tržišta :: Član 129.....	216
• Isključenje učesnika sa tržišta električne energije :: Član 129a.....	220
• Berzansko tržište električne energije :: Član 129b.....	221
• Pravila za funkcionisanje tržišta :: Član 130.....	222
• Pravno lice za koordinisane aukcije :: Član 131.....	225
• Pomoćne usluge i usluge balansiranja u oblasti električne energije :: Član 132.....	225

- Nominovani operator tržišta električne energije :: Član 132a.....227
- Prava, obaveze i odgovornosti NEMO :: Član 132b.....227
- Podnošenje zahtjeva za imenovanje NEMO
:: Član 132c.....230
- Odlučivanje o zahtjevu :: Član 132d.....231
- Uslovi za imenovanje NEMO :: Član 132e.....231
- Gubitak statusa nominovanog operatora
tržišta električne energije :: Član 132f.....233
- Metodologije i akta NEMO :: Član 132g.....234
- Troškovi uspostavljanja, ažuriranja i rada
jedinstvenih tržišta povezivanjem tržišta dan-
unaprijed i unutar dnevnih tržišta :: Član 132h.....234
- Saradnja sa drugim operatorima :: Član 132i.....235

IX PRISTUP PRENOSNOM I DISTRIBUTIVNOM SISTEMU ELEKTRIČNE ENERGIJE

- Pristup prenosnom sistemu električne energije :: Član 133.....236
- Pristup distributivnom sistemu električne energije :: Član 134.....237

X RAZDVAJANJE OPERATORA SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE

- Nezavisnost operatora sistema :: Član 135.....238
- Nezavisnost operatora prenosnog sistema
električne energije :: Član 136.....239

- Nezavisnost operatora distributivnog sistema električne energije koji je dio vertikalno integrisanog subjekta :: Član 137.....241
- Razdvajanje i transparentnost računa energetskih subjekata koji obavljaju više djelatnosti :: Član 138.....242
- Program mjera primjene nediskriminatornih uslova za pristup sistemu :: Član 139.....243

XI OBAVLJANJE DJELATNOSTI IZ OBLASTI GASA

1. Uslovi za obavljanje djelatnosti

- Priključenje proizvođača gasa :: Član 140.....244
- Operator prenosnog sistema gasa :: Član 141.....244
- Obaveze i odgovornosti operatora prenosnog sistema gasa :: Član 142.....245
- Pravila za funkcionisanje prenosnog sistema gasa :: Član 143.....248
- Operator distributivnog sistema gasa :: Član 144.....250
- Obaveze i odgovornosti operatora distributivnog sistema gasa :: Član 145.....251
- Pravila za funkcionisanje distributivnog sistema gasa :: Član 146.....254
- Mjerenje isporučenog gasa :: Član 147.....255
- Dostavljanje obrađenih podataka :: Član 148.....256
- Operator sistema za skladištenje gasa :: Član 149.....257
- Obaveze i odgovornosti operatora sistema za skladištenje gasa :: Član 150.....258
- Operator postrojenja za TPG :: Član 151.....260

• Obaveze i odgovornosti operatora postrojenja za TPG :: Član 152.....	260
• Izolovano postrojenje za TPG :: Član 152a.....	262
• Prava operatora postrojenja za TPG :: Član 153.....	264
• Operator kombinovanog sistema :: Član 154.....	264
• Tržište gasa :: Član 155.....	265

2. Pristup sistemima gasa

• Pristup prenosnom sistemu gasa :: Član 156.....	265
• Pristup distributivnom sistemu gasa :: Član 157.....	266
• Odbijanje pristupa :: Član 158.....	267
• Pristup sistemima za skladištenje i rezervu gasa (linepack) :: Član 159.....	267
• Pristup mrežama proizvodnih gasovoda :: Član 160.....	268
• Pristup postrojenju za TPG :: Član 161.....	269
• Korišćenje zajedničkih usluga i komercijalno osjetljive informacije :: Član 162.....	269
• Razdvajanje operatora prenosnog sistema gasa :: Član 163.....	270
• Zajedničko ulaganje :: Član 164.....	272
• Razdvajanje operatora distributivnog sistema gasa :: Član 165.....	272
• Razdvajanje operatora sistema za skladištenje gasa :: Član 166.....	274
• Nezavisnost operatora sistema za skladištenje gasa :: Član 167.....	274
• Program mjera operatora distributivnog sistema i operatora sistema za skladištenje gasa :: Član 168.....	275

3. Planiranje razvoja

- Razvoj prenosnog sistema gasa i odluke o investicijama :: Član 169.....276
- Način realizacije investicija :: Član 170.....277

4. Izuzeća i dodjela kapaciteta

- Izuzeće za novu infrastrukturu gasa :: Član 171.....279
- Saradnja sa nadležnim organom Zajednice
:: Član 172.....281
- Izuzeća po osnovu ugovora “uzmi ili plati”
:: Član 173.....283
- Dodjela kapaciteta i upravljanje zagušenjem
:: Član 174.....284

XII PRIKLJUČENJE NA PRENOSNI ILI DISTRIBUTIVNI SISTEM

- Zahtjev za priključenje :: Član 175.....286
- Zaključivanje ugovora o izgradnji
infrastrukture za priključenje i priključenju
:: Član 176.....287
- Sadržaj ugovora o izgradnji infrastrukture za
priključenje i priključenju :: Član 177.....288
- Obavještenje o ispunjenosti ugovornih
obaveza podnosioca zahtjeva :: Član 178.....290
- Mjesto priključenja i mjerenja :: Član 179.....290
- Naknada za priključenje :: Član 180.....291
- Namjena sredstava od naknade :: Član 181.....292
- Prijavljanje ugovora o snabdijevanju :: Član 182.....292

• Privremeno priključenje :: Član 183.....	293
• Procjena vrijednosti izgrađene infrastrukture :: Član 184.....	294
• Ugovor o otkupu :: Član 185.....	294
• Infrastruktura koju koristi više korisnika sistema :: Član 186.....	295
• Popis sredstava i unošenje u poslovne knjige :: Član 187.....	297

XIII DIREKTNI VODOVI

• Snabdijevanje preko direktnog voda :: Član 188.....	299
---	-----

XIV SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I GASOM

• Snabdjevači :: Član 189.....	301
• Ugovori snabdjevača :: Član 190.....	302
• Obustava ili ograničenje snabdijevanja :: Član 191.....	303
• Obaveze snabdjevača :: Član 192.....	304
• Čuvanje podataka o snabdijevanju :: Član 193.....	305
• Odlučivanje po prigorima :: Član 194.....	306
• Kompenzacija :: Član 195.....	308
• Snabdjevač posljednjeg izbora i ranjivih kupaca :: Član 196.....	308
• Snabdijevanje posljednjeg izbora :: Član 197.....	310
• Snabdijevanje ranjivih kupaca :: Član 198.....	312
• Zahtjev za snabdijevanje ranjivih kupaca :: Član 199.....	313

• Postupak izbora snabdjevača posljednjeg izbora i ranjivih kupaca :: Član 200.....	314
• Ponavljanje postupka za izbor snabdjevača :: Član 201.....	316
• Promjena snabdjevača :: Član 202.....	317
• Prava i obaveze kupaca :: Član 203.....	318
• Prava kupca u slučaju smetnji u isporuci energije :: Član 204.....	319
• Zaštita kupaca :: Član 205.....	320
• Ugovor o snabdijevanju :: Član 206.....	321
• Opšti uslovi snabdijevanja :: Član 207.....	322

XV OBAVLJANJE DJELATNOSTI U OBLASTI TOPLLOTNE ENERGIJE

• Proizvodnja toplotne energije za daljinsko grijanje ili hlađenje :: Član 208.....	325
• Obaveze jedinice lokalne samouprave :: Član 209.....	326
• Distribucija toplotne energije i snabdijevanje :: Član 210.....	326
• Pravila o funkcionisanju distributivnog sistema toplotne energije :: Član 211.....	327

XVI SIGURNOST SNABDIJEVANJA I MJERE U SLUČAJU POREMEĆAJA NA TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE I GASA

• Sigurnost snabdijevanja :: Član 212.....	330
• Poremećaji na tržištu :: Član 213.....	331

- Sprovođenje mjera :: Član 214.....332

XVII TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA I BIOGORIVIMA

- Kvalitet naftnih derivata i biogoriva :: Član 215.....333

XVIII REZERVE NAFTE I/ILI NAFTNIH DERIVATA

- Strateške rezerve :: Član 216.....335
- Prijavljivanje uvoza i izvoza :: Član 217.....336

XIX ISPORUKA UGLJA

- Ugovor o isporuci uglja :: Član 218.....337

XX ZAŠTITA ENERGETSKIH OBJEKATA

- Pristup nepokretnostima :: Član 219.....338
- Izmještanje energetskog objekta :: Član 220.....338
- Zabrana radova koji ugrožavaju rad
energetskih objekata :: Član 221.....339

XXI NEOVLAŠĆENO KORIŠĆENJE ENERGIJE

- Zabrana neovlašćenog korišćenja energije :: Član 222.....341
- Program mjera za otkrivanje, utvrđivanje,
dokazivanje i sprječavanje neovlašćenog
korišćenja električne energije :: Član 223.....343

XXII NADZOR

• Poslovi inspekcijskog nadzora :: Član 224.....	344
• Uslovi u pogledu stručne sprema :: Član 225.....	344
• Prava i dužnosti elektroenergetskog inspektora :: Član 226.....	345
• Prava i dužnosti termoeenergetskog inspektora :: Član 227.....	346
• Prava i dužnosti tržišnog inspektora :: Član 228.....	348
• Ovlašćenja inspektora :: Član 229.....	348
• Uslovi za vršenje inspekcijskog nadzora :: Član 230.....	350

XXIII KAZNENE ODREDBE

• Novčane kazne	
• Član 231.....	352
• Član 231a.....	376
• Član 232.....	376
• Član 233.....	381

XXIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

• Započeti postupci :: Član 234.....	383
• Rok za zaključenje ugovora :: Član 234a.....	383
• Donošenje propisa :: Član 235.....	383
• Rokovi za donošenje propisa :: Član 235a.....	384
• Rokovi za uspostavljanje elektronskih registara i evidencija :: Član 235b.....	385
• Primjena razvojnih dokumenata :: Član 236.....	385

• Primjena propisa :: Član 236a	386
• Primjena strateških dokumenata :: Član 236b	386
• Rokovi za usklađivanje opštih akata Agencije :: Član 237	387
• Minimalni standardi kvaliteta snabdijevanja električnom energijom :: Član 238	387
• Vršenje funkcije :: Član 239	388
• Sredstva koja preostanu na kraju godine :: Član 240	389
• Usklađivanje poslovanja energetske subjekata :: Član 241	389
• Rok za preuzimanje poslova izdavanja garancija porijekla :: Član 241a	390
• Prenos sredstava :: Član 241b	390
• Uspostavljanje berzanskog tržišta električne energije :: Član 241c	391
• Osnivanje pravnog lica i preuzimanje infrastrukture :: Član 242	392
• Rokovi za usklađivanje opštih akata energetskih subjekata :: Član 243	393
• Revidovana studija gubitaka :: Član 244	394
• Profil potrošnje :: Član 245	394
• Rokovi za zaključenje ugovora o priključenju :: Član 246	395
• Rok za zaključivanje ugovora :: Član 246a	396
• Uspostavljanje naprednog sistema mjerenja :: Član 247	396
• Nastavljanje snabdijevanja :: Član 248	397
• Ugovorni odnos po pristupu i obustava isporuke električne energije :: Član 248a	398

• Dinamika formiranja cijena :: Član 249.....	399
• Rok primjene ograničenja :: Član 250.....	401
• Nastavljanje snabdijevanja posljednjeg izbora i ranjivih kupaca :: Član 251.....	401
• Rok za usklađivanje razvojnih dokumenata jedinica lokalnih samouprava :: Član 252.....	402
• Donošenje propisa iz oblasti toplote :: Član 253.....	403
• Povjeravanje poslova u oblasti gasa :: Član 254.....	403
• Stručni ispit :: Član 255.....	404
• Rekonstrukcija starijih objekata :: Član 256.....	405
• Prestanak važenja odredbe o strateškim rezervama nafte :: Član 257.....	405
• Oslobođenje od analize isplativosti :: Član 258.....	406
• Nadležni organi od pristupanja Evropskoj uniji :: Član 259.....	406
• Postupak sertifikacije do pristupanja Evropskoj uniji :: Član 260.....	406
• Prestanak važenja zakona :: Član 261.....	407
• Stupanje na snagu :: Član 262.....	407

Prečišćeni tekst Zakona o energetici obuhvata sljedeće propise:

1. Zakon o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 005/16 od 20.01.2016),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 051/17 od 03.08.2017),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetici ("Službeni list Crne Gore", br. 082/20 od 06.08.2020), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

ZAKON

O ENERGETICI

*("Službeni list Crne Gore", br. 005/16 od 20.01.2016,
051/17 od 03.08.2017, 082/20 od 06.08.2020)*

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom određuju se energetske djelatnosti, uređuju uslovi i način njihovog obavljanja radi kvalitetnog i sigurnog snabdijevanja krajnjih kupaca energijom, podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i visokoefikasne kogeneracije, način organizo-

vanja i upravljanja tržištem električne energije i gasa, kao i druga pitanja od značaja za energetiku.

Izuzeci od primjene zakona

Član 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- 1) istraživanje i eksploataciju uglja, osim eksploatacije za proizvodnju električne i toplotne energije;
- 2) istraživanje i eksploataciju nafte i gasa, razvoj, proizvodnju ili rafinisanje sirove nafte ili gasa; i
- 3) na energetske efikasnost u finalnoj potrošnji energije.

Energetske djelatnosti

Član 3

(1) Energetske djelatnosti, u smislu ovog zakona, su:

- 1) proizvodnja električne energije;
- 2) prenos električne energije;
- 3) distribucija električne energije;
- 4) snabdijevanje električnom energijom;
- 5) organizovanje i upravljanje tržištem električne energije;
- 6) skladištenje gasa;
- 7) prenos gasa;
- 8) distribucija gasa;
- 9) snabdijevanje gasom;
- 10) organizovanje i upravljanje tržištem gasa;

- 11) transport nafte naftovodima i drugi oblici transporta nafte koji nijesu uređeni posebnim propisom;
- 12) transport naftnih derivata produktovodima;
- 13) transport naftnih derivata transportnim sredstvima, osim produktovodima;
- 14) trgovina na veliko naftnim derivatima;
- 15) trgovina na malo naftnim derivatima;
- 16) skladištenje nafte i naftnih derivata;
- 17) proizvodnja toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;
- 18) distribucija toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;
- 19) snabdijevanje toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;
- 20) trgovina, posredovanje i zastupanje na tržištu energije koji nijesu uređeni posebnim propisom;
- 21) transport i skladištenje tečnog prirodnog gasa (u daljem tekstu: TPG);
- 22) upravljanje postrojenjem za TPG;
- 23) upravljanje postrojenjem za tečni naftni gas (u daljem tekstu: TNG);
- 24) trgovina na veliko i snabdijevanje krajnjih kupaca TPG;
- 25) kombinovana proizvodnja električne i toplotne energije;
- 26) proizvodnja biogoriva i biotečnosti;
- 27) transport biogoriva i biotečnosti;
- 28) trgovina na veliko biogorivima i biotečnostima;

- 29) trgovina na malo biogorivima i biotečnostima;
- 30) skladištenje biogoriva i biotečnosti.
- (2) Energetski subjekat, u smislu ovog zakona, je privredno društvo, pravno ili fizičko lice, odnosno preduzetnik koji obavlja jednu ili više djelatnosti iz stava 1 ovog člana, osim krajnjeg korisnika energije.
- (3) Energetski sektor čine energetske djelatnosti iz stava 1 ovog člana i energetski subjekti koji obavljaju te djelatnosti.

Javni interes

Član 4

- (1) Obezbjedjivanje dovoljnih količina energije koje su potrebne za život i rad građana i poslovanje i razvoj privrednih subjekata i njihovo snabdijevanje na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, kao i energetski razvoj su od javnog interesa.
- (2) Javni interes iz stava 1 ovog člana ostvaruje se obavljanjem energetskih djelatnosti iz člana 86 ovog zakona, na principima:
 - 1) efikasnog i ekonomičnog korišćenja prirodnih resursa koje zadovoljava energetske potrebe i strateške ekonomske interese Crne Gore;
 - 2) zaštite životne sredine;
 - 3) efikasnog korišćenja energije i korišćenja energije iz obnovljivih izvora;
 - 4) unapređenja konkurencije na tržištu električne energije i uspostavljanja konkurentnog tržišta gasa;

- 5) zaštite krajnjih kupaca električne energije i gasa;
- 6) dobitnog poslovanja;
- 7) podsticanja učešća privatnog sektora;
- 8) ugovaranja korišćenja prenosnih i distributivnih sistema električne energije i gasa i drugih sistema gasa, snabdijevanja električnom energijom, gasom i toplotnom energijom za daljinsko grijanje i/ili hlađenje ili industrijsku upotrebu i učestvovanja na tržištu električne energije i gasa;
- 9) usklađivanja organizacije i funkcionisanja energetskeg sektora Crne Gore sa organizacijom i funkcionisanjem energetskih sektora evropskih država;
- 10) poštovanja prava svojine prostora.

Funkcionisanje energetskog sektora

Član 5

- (1) Organizovanje, upravljanje, funkcionisanje i razvoj tržišta električne energije i gasa vrši se na način kojim se obezbjeđuje sigurnost snabdijevanja, pouzdanost i kvalitet usluga, po cijenama koje odražavaju kretanje cijena na tržištu i/ili su rezultat transparentnih tenderskih postupaka, kao i integracija tržišta električne energije i gasa Crne Gore u regionalno i evropsko tržište.
- (2) Uređenje i funkcionisanje energetskog sektora, u skladu sa ovim zakonom, vrši se u cilju obezbjeđenja

nja efikasnog i kvalitetnog obavljanja djelatnosti iz člana 3 ovog zakona na transparentan i nediskriminatoran način.

Značenje izraza

Član 6

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) **aerothermalna energija** je energija koja je u obliku toplotne energije sadržana u vazduhu;
- 2) **biomasa** je biorazgradivi dio proizvoda, otpada i ostataka biološkog porijekla iz poljoprivrede (uključujući materije biljnog i životinjskog porijekla) i šumarstva i s njima povezanih djelatnosti, ribarstva i akvakulture, kao i biorazgradivi dio industrijskog i komunalnog otpada;
- 3) **biogoriva** su tečna ili gasovita goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase;
- 4) **biotečnost** je tečno gorivo proizvedeno iz biomase, namijenjeno za energetske svrhe, uključujući proizvodnju električne energije i toplotne energije za grijanje i hlađenje, osim za saobraćaj;
- 5) **balansno tržište električne energije** je skup institucionalnih, komercijalnih i operativnih aranžmana kojima se uspostavlja tržišno upravljanje funkcijom balansiranja;
- 5a) **bilateralno tržište električne energije** je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne

energije obavlja bez posrednika, zaključivanjem bilateralnog ugovora o kupoprodaji električne energije između dva učesnika na tržištu;

- 6) **cijena sa prekidom** je cijena energije koja je unaprijed dogovorena između energetske subjekta i kupca, kojom se uzimaju u obzir prekidi u snabdijevanju električnom energijom ili gasom;
- 7) **daljinsko grijanje ili daljinsko hlađenje** je distribucija toplotne energije u obliku pare, tople vode ili rashladnog fluida iz centralnog proizvodnog izvora preko distributivnog sistema do više zgrada ili lokacija za grijanje ili hlađenje prostora ili za tehnološke procese;
- 8) **dispečiranje električne energije ili gasa** je upravljanje tokovima električne energije ili gasa u sistemu, uključujući i razmjenu sa drugim sistemima;
- 9) **distribucija električne energije** je prenošenje električne energije kroz elektroenergetske distributivne sisteme, radi isporuke krajnjim kupcima, koje ne uključuje snabdijevanje električnom energijom;
- 10) **distribucija gasa** je prenošenje gasa kroz lokalne ili regionalne gasovodne sisteme radi isporuke krajnjim kupcima, koje ne uključuje snabdijevanje gasom;
- 11) **distribucija toplotne energije** je prenošenje toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hla-

đenje ili industrijsku upotrebu pomoću pare, tople vode ili rashladnog fluida kroz distributivne sisteme;

- 12) **distributer toplotne energije** je energetska subjekat koji vrši distribuciju toplotne energije za daljinsko grijanje i/ili hlađenje;
- 13) **distribuirana proizvodnja električne energije** je proizvodnja električne energije u energetskom objektu koji je povezan na distributivni sistem;
- 14) **ekonomski opravdana potražnja** je potražnja koja nije veća od potreba za toplotnom energijom ili hlađenjem, od potražnje koja se u tržišnim uslovima može zadovoljiti postupcima proizvodnje energije koji ne obuhvataju kogeneraciju;
- 15) **ekonomsko prvenstvo** je rangiranje ponuda prema ponuđenoj cijeni po rastućem redoslijedu;
- 16) **energetski objekat** je objekat u kojem se vrši jedna ili više tehnoloških funkcija proizvodnje, prenosa, distribucije električne energije i/ili gasa, skladištenja nafte, naftnih derivata ili gasa i proizvodnje ili distribucije toplotne energije;
- 17) **garancija porijekla** je elektronski dokument koji ima isključivu funkciju da snabdjevač dokaže krajnjem kupcu da je određeni udio ili količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije;

- 18) **gas** je prirodni gas, tečni prirodni gas, biogas ili drugi gas, bez obzira na porijeklo, ako se može tehnički i bezbjedno prenositi kroz gasni sistem;
- 19) **gasni sistem** je prenosna mreža, distributivna mreža, postrojenja za TPG i/ili postrojenja za skladištenje, koja su u svojini i/ili kojima upravlja subjekat za prirodni gas, uključujući operativnu rezervu u sistemu gasa (linepack) i njegova postrojenja koja obezbjeđuju pomoćne usluge i usluge povezanih subjekata neophodne za obezbjeđivanje pristupa prenosnim, distributivnim, skladišnim i postrojenjima za TPG;
- 20) **geotermalna energija** je energija koja se u obliku toplotne energije nalazi ispod čvrste površine zemlje;
- 21) **horizontalno integrisani subjekat za električnu energiju** je subjekat koji obavlja najmanje jednu od djelatnosti: proizvodnju za prodaju, prenos, distribuciju ili snabdijevanje električnom energijom i drugu djelatnost koja se ne odnosi na električnu energiju;
- 22) **horizontalno integrisani subjekat za gas** je subjekat koji obavlja najmanje jednu od djelatnosti: proizvodnju, prenos, distribuciju, snabdijevanje ili skladištenje prirodnog gasa i drugu djelatnost koja se ne odnosi na gas;
- 23) **hidrotermalna energija** je energija koja se u

obliku toplotne energije nalazi u površinskoj vodi;

- 24) **interkonektovani sistemi** su prenosni ili distributivni sistemi međusobno povezani sa jednim ili više interkonektora;
- 25) **interkonektor** je prenosni vod električne energije ili prenosni gasovod koji prelazi granicu između dvije države radi povezivanja prenosnih sistema tih država;
- 25a) **infrastruktura za priključenje** je skup vodo-va, opreme i uređaja između postojećeg prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa i mjesta priključenja;
- 26) **kontrola** je posredni ili neposredni uticaj na odluke energetskog subjekta na osnovu svojine ili prava na korišćenje cjelokupnih ili dijela osnovnih sredstava, odnosno odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odlučivanje organa energetskog subjekta;
- 27) **korisna toplotna energija** je toplotna energija koja je proizvedena u kogeneraciji za zadovoljavanje ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem;
- 28) **korisnik sistema** je fizičko ili pravno lice koje isporučuje u sistem ili iz njega preuzima električnu energiju ili gas;
- 29) **kupac** je pravno ili fizičko lice koje kupuje električnu energiju ili gas za sopstvenu potrošnju ili za dalju prodaju;

- 30) **kupac iz kategorije domaćinstva** je kupac koji kupuje električnu energiju ili gas isključivo za potrošnju u svom domaćinstvu, koja ne obuhvata potrošnju za poslovne ili profesionalne aktivnosti;
- 31) **kupac koji ne pripada kategoriji domaćinstva** je fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju ili gas, osim za korišćenje u svom domaćinstvu i uključuje proizvođače i kupce na veliko;
- 32) **krajnji kupac** je kupac koji kupuje električnu energiju ili gas za sopstvenu potrošnju;
- 33) **kupac na veliko** je fizičko ili pravno lice koje kupuje električnu energiju ili gas u svrhu dalje prodaje unutar ili izvan sistema u kojem je osnovan i nije operator prenosnog ili distributivnog sistema;
- 34) **kupac samosnabdjevač** je krajnji kupac koji ima sopstveno primopredajno mjesto, balansno je odgovoran i kupuje električnu energiju za sopstvene potrebe, bez posredstva snabdjevača;
- 35) **mala elektrana** je elektrana instalisane snage do 10 MW;
- 36) **mreža** je sistem električnih vodova ili cjevovoda;
- 37) **mreža proizvodnih (magistralnih) gasovoda** su gasovodi ili mreža gasovoda koji rade ili su izgrađeni kao dio objekta za proizvodnju nafte ili gasa ili se koriste za prenos gasa od jednog

ili više takvih objekata do pogona za preradu ili terminala ili krajnjeg pristanišnog terminala i kojim se gas prenosi od izvora gdje se proizvodi do tačke isporuke u sistem;

- 37a) **mjesto priključenja** je mjesto povezivanja prenosnog i distributivnog sistema, kao i mjesto povezivanja unutrašnje instalacije objekta krajnjeg kupca, odnosno proizvođača sa prenosnim ili distributivnim sistemom električne energije ili gasa;
- 38) **nafta** je ugljovodonik koji nakon vađenja iz ležišta ostaje u tečnom stanju na normalnom atmosferskom pritisku i temperaturi;
- 39) **naftni derivati** su proizvodi koji se dobijaju iz sirove nafte, uključujući tečni naftni gas, ili smješe naftnih derivata i biogoriva, u kojoj naftni derivati imaju većinski udio;
- 40) **naftovod** je cjevovod za transport nafte od otpremne stanice, sabirno - otpremne stanice ili terminala do rafinerije nafte, kao i međudržavni sistem za transport nafte;
- 40a) **nestandardne usluge** su usluge koje može da pruži operator sistema, a čije plaćanje nije obuhvaćeno naknadama za korišćenje sistema i naknadama za priključenje;
- 41) **obnovljivi izvori energije** su nefosilni energetski izvori kao što su: vodotoci, biomasa, vjetar, sunce, biogas, deponijski gas, izvori geotermalne energije, talasi, plima i osjeka, gas i

- čvrsti otpad iz postrojenja za preradu otpadnih voda i čvrsti komunalni otpad;
- 42) **odgovor potrošnje** je sposobnost potrošača energije da u određenom trenutku prilagodi svoju potrošnju potrebama sistema i/ili uslovima tržišta;
- 43) **operator distributivnog sistema** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost distribucije električne energije ili gasa i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distributivnog sistema na određenom području, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbjeđenje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji potrebe za distribucijom električne energije ili gasa na ekonomski opravdan način;
- 44) **operator prenosnog sistema** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost prenosa električne energije ili gasa i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj prenosnog sistema na određenom području i njegovo povezivanje sa drugim sistemima, kao i za obezbjeđenje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji zahtjeve za prenosom električne energije ili gasa na ekonomski opravdan način;
- 45) **operator sistema za skladištenje gasa** je energetski subjekat koji obavlja djelatnost skladištenja i odgovoran je za upravljanje, funkcionisanje, održavanje i razvoj sistema za skladištenje gasa;

- 46) **operator tržišta** je energetska subjekat odgovoran za organizaciju i upravljanje tržištem električne energije, otkup električne energije od povlašćenih proizvođača i dalju prodaju snabdjevačima i kupcima samosnabdjevačima;
- 47) **pomoćne usluge u oblasti električne energije** su usluge neophodne za rad prenosnog i distributivnog sistema;
- 48) **pomoćne usluge u oblasti gasa** su sve usluge potrebne za pristup i rad prenosnog ili distributivnog sistema, TPG ili skladišnih objekata uključujući i balansiranje opterećenja i miješanje i ubrizgavanje inertnih gasova, osim objekata rezervisanih isključivo za rad operatora prenosnog sistema;
- 49) **povezani subjekti** su subjekti čiji finansijski iskazi podliježu obavezi konsolidacije i/ili subjekti koji pripadaju istim vlasnicima;
- 50) **povlašćeni proizvođač** je energetska subjekat koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora ili visokoefikasne kogeneracije i ima pravo na podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom;
- 51) **pravno razdvajanje** je postupak razdvajanja djelatnosti koje se obavljaju u okviru integrisanog energetskog subjekta, na način da se njihovo obavljanje organizuje u različitim pravnim licima koja posluju nezavisno od drugih energetskih i neenergetskih djelatnosti integrisanog subjekta;

- 52) **prenos električne energije** je prenošenje električne energije interkonektovanim sistemom visokog i vrlo visokog napona sa ciljem isporuke krajnjim kupcima ili distributeru, koje ne obuhvata snabdijevanje;
- 53) **prenos gasa** je prenošenje gasa putem mreže, koja se uglavnom sastoji od gasovoda visokog pritiska, izuzev sistema proizvodnih (magistralnih) gasovoda i dijela gasovoda visokog pritiska koji se pretežno koristi u lokalnoj distribuciji gasa u cilju dostave kupcima, koje ne obuhvata snabdijevanje;
- 54) **priključak** je skup vodova, opreme i uređaja kojima se objekti energetske subjektata povezuju međusobno ili sa instalacijama objekta krajnjeg kupca;
- 55) **primarna energija** je oblik energije koji se nalazi u prirodi i koja nije podvignuta bilo kakvoj konverziji ili procesu transformacije;
- 55a) **pristup sistemu** je pravo korišćenja sistema od strane korisnika sistema, koje ne uključuje priključenje na prenosni ili distributivni sistem;
- 56) **produktovod** je cjevovod koji služi za transport derivata nafte od rafinerijskog postrojenja do kupca ili skladišta;
- 57) **proizvodnja** je fizički ili hemijski proces transformacije goriva i energije iz obnovljivih izvora u električnu energiju, toplotnu energiju ili druge oblike energije;

- 58) **proizvođač električne energije** je privredno društvo, pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji obavlja djelatnost proizvodnje električne energije;
- 59) **proizvođač električne energije za sopstvene potrebe** je privredno društvo, pravno ili fizičko lice ili preduzetnik koji proizvodi električnu energiju pretežno za sopstvene potrebe;
- 60) **proizvođač toplotne energije** je energetska subjekat koji proizvodi toplotnu energiju za daljinsko grijanje i/ili daljinsko hlađenje ili industrijsku upotrebu;
- 60a) **projekat od uzajamnog interesa** je projekat koji povezuje Crnu Goru sa jednom ili više ugovornih strana Energetske zajednice i/ili jednom ili više država članica Evropske unije i u njihovom je uzajamnom interesu, a koji se sprovodi na dobrovoljnoj osnovi i ne nalazi se na listi projekata od interesa za Energetsku zajednicu;
- 61) **raspoloživi kapacitet** je kapacitet prenosnog ili distributivnog sistema ili sistema za skladištenje gasa koji operator sistema može da pruži na korišćenje korisnicima sistema ili mreže, bez ugrožavanja sigurnosti i kvaliteta snabdjevanja postojećih korisnika;
- 62) **regasifikacija** je proces zagrijavanja TPG do njegovog prevođenja u gasno stanje;
- 63) **rezerva u sistemu gasa (linepack)** je skladište-

- nje gasa kompresijom u prenosnim i distributivnim sistemima gasa, isključujući postrojenja koja su namijenjena isključivo za obavljanje djelatnosti operatora prenosnih sistema;
- 64) **sigurnost funkcionisanja sistema** je kontinuirano upravljanje prenosnim i ako je potrebno distributivnim sistemom pod predvidivim okolnostima;
- 65) **sigurnost snabdijevanja** je sposobnost sistema električne energije ili sistema gasa da kontinuirano snabdijeva krajnje kupce električnom energijom ili gasom, odnosno sposobnost prenosnih i distributivnih sistema da omoguće isporuku krajnjim kupcima;
- 66) **skladišni objekat** je objekat zapremine veće od $0,3 \text{ m}^3$ koji ispunjava propisane uslove za skladištenje gasovitih ili tečnih ugljovodoni-ka, uključujući i dio postrojenja za TPG koji se koristi za skladištenje, isključujući dio koji se koristi za proizvodnju kao i postrojenja rezervisana isključivo za obavljanje djelatnosti operatora prenosnog sistema;
- 67) **snabdijevanje** je prodaja uključujući i preprodaju električne energije, gasa, naftnih derivata ili toplotne energije kupcima;
- 68) **snabdijevanje sa prekidima** je snabdijevanje u kojem se ugovorom snabdjevaču daje pravo da, po ugovorenim uslovima i rokovima, vrši prekide u snabdijevanju kupaca;

- 69) **snabdjevač** je energetska subjekat koji obavlja djelatnost snabdijevanja električnom energijom, gasom, naftnim derivatima ili toplotnom energijom;
- 70) **snabdjevač posljednjeg izbora i ranjivih kupaca** je snabdjevač električnom energijom ili gasom, određen u transparentnom postupku, koji pruža javnu uslugu snabdijevanja električnom energijom ili gasom po posebnim uslovima i rokovima, u skladu sa ovim zakonom;
- 71) **subjekat za gas** je fizičko ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnju, isporuku i prodaju gasa iz sopstvene proizvodnje, prenos gasa, distribuciju gasa, snabdijevanje gasom, kupovinu ili skladištenje gasa, koje je odgovorno za komercijalne, tehničke i poslove održavanja sistema za gas, osim krajnjeg kupca;
- 72) **tranzit** je prenos električne energije ili prirodnog gasa koji nije porijeklom iz Crne Gore, iz jedne države u drugu ili vraćanje u zemlju porijekla preko teritorije Crne Gore;
- 73) **treća država** je svaka država osim Crne Gore, članice Evropske unije i ugovorne strane Energetske zajednice (u daljem tekstu: Zajednice);
- 74) **trgovina** je kupovina i prodaja električne energije, gasa ili naftnih derivata radi dalje prodaje;
- 75) **ugovor o snabdijevanju električnom energijom ili gasom** je ugovor o snabdijevanju elek-

- trichnom energijom ili gasom, koji ne ukljućuje derivate elektrićne energije ili gasa;
- 76) **ućesnik na trţištu elektrićne energije** je pravno ili fizićko lice, odnosno preduzetnik registrovan kod operatora trţišta za kupovinu i/ili prodaju elektrićne energije;
- 77) **ućesnik na trţištu gasa** je pravno ili fizićko lice, odnosno preduzetnik registrovan kod operatora trţišta za kupovinu i/ili prodaju gasa;
- 78) **ugovor tipa “uzmi ili plati”** je ugovor kojim se snabdjevać obavezuje da isporući ugovorene kolićine gasa, a kupac da plati te kolićine bez obzira da li ih je preuzeo;
- 79) **ukupna finalna potrošnja energije** je ukupna energija koja je isporućena industriji, saobraćaju, domaćinstvima, uslugama (ukljućujuć javne usluge), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, ukljućujuć i sopstvenu potrošnju elektrićne i toplotne energije energetskeg sektora, kao i gubitke u prenosu i distribuciji elektrićne i toplotne energije;
- 80) **usluga balansiranja u sektoru elektrićne energije** je balansiranje kapaciteta i/ili balansiranje energije;
- 80a) **unutrašnje instalacije** su instalacije, vodovi, postrojenja i oprema koji se nalaze prije mjesta prikljućenja i u svojini su krajnjeg kupca, odnosno proizvođaća;

- 81) **vertikalno integrisani subjekat** je subjekat ili grupa subjekata u kojoj isto lice ili grupa lica ima pravo direktne ili indirektne kontrole, pri čemu subjekat ili grupa subjekata obavljaju najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: prenos električne energije ili gasa, distribuciju električne energije ili gasa, skladištenje gasa i upravljanje postrojenjem za TPG, kao i najmanje jednu od sljedećih djelatnosti: proizvodnju električne energije ili snabdijevanje električnom energijom ili gasom.

KATALOG PROPISA

Elektronska
enciklopedija
crnogorskih
propisa

KATALOG PROPISA 2020 LEGAL EXPERT VERZIJA SADRŽI:

- **Registar i tekstove svih:**
 - državnih propisa Crne Gore;
 - opštinskih propisa Crne Gore;
 - međunarodnih ugovora Crne Gore od 2006. godine do danas;
 - državnih propisa ex-Jugoslavije;
 - međunarodnih ugovora ex-Jugoslavije;
- **Elektronsku arhivu svih skeniranih brojeva službenih glasila Crne Gore:**
 - državni propisi od 1945 godine do danas;
 - opštinski propisi od 1958. godine do danas;
 - međunarodni ugovori od 2006. godine do danas;
- **Elektronsku arhivu svih skeniranih brojeva službenih glasila Jugoslavije:**
 - državni propisi od 1945 godine do 2006. godine;
 - međunarodni ugovori od 1945. godine do 2006. godine;
- **Sudsku praksu Crne Gore, ex-Jugoslavije, Srbije;**
- **Pravne stavove Crne Gore, ex-Jugoslavije, Srbije;**
- **Stručna mišljenja Crne Gore;**
- **Poresku praksu Crne Gore;**
- **Sudske odluke Crne Gore;**
- **Modele ugovora i akata.**

181.609 propisa
odnosno svi
objavljeni propisi*

57.461 izvod
iz sudske prakse,
poreske prakse,
pravnih stavova,
stručnih mišljenja*

359.526
sudskih odluka*

350 godina
elektronskih arhiva
službenih glasila*

1563 modela
ugovora i akata*

*stanje na dan
29.07.2020. godine

KRIVIČNI ZAKONIK CRNE GORE

SA ODABRANOM SUDSKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 700 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: decembar 2019.

- Knjiga obuhvata prečišćeni tekst Krivičnog zakonika Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 70/03, 13/04, 47/06 i "Sl. list CG", br. 40/08, 25/10, 73/10, 32/11, 64/11, 40/13, 56/13, 14/15, 42/15, 58/15, 44/17, 49/18) i odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.
- Odabrana sudska praksa povezana je s odgovarajućim članovima zakona.
- U njoj se nalazi detaljan sadržaj naslova sudske prakse, kao i indeks članova drugih zakona koji se spominju u objavljenoj sudskoj praksi, po stranama.

ZAKON O PARNIČNOM POSTUPKU

SA ODABRANOM SUDSKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 898 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: decembar 2019.

- Knjiga obuhvata prečišćeni tekst Zakona o parničnom postupku ("Sl. list RCG", br. 22/04, 28/05, 76/06 i "Sl. list CG", br. 73/10, 47/15, 48/15, 51/17, 75/17, 62/18) i odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.
- Odabrana sudska praksa povezana je s odgovarajućim članovima zakona.
- Knjiga obuhvata i detaljan sadržaj naslova sudske prakse, kao i indeks članova drugih zakona koji se spominju u objavljenoj sudskoj praksi, po stranama.

**ZAKON O POREZU NA
DODATU VRIJEDNOST**
SA PODZAKONSKIM AKTIMA I ODABRANOM
PORESKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 711 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: decembar 2019.

- Knjiga obuhvata prečišćeni tekst Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01, 12/02, 38/02, 72/02, 21/03, 76/05, 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07, 73/10, 40/11, 29/13, 09/15, 53/16, 01/17, 50/17) sa prečišćenim tekstovima podzakonskih akata donesenih za izvršenje zakona.
- U knjizi se nalazi i odabrana poreska praksa Poreske uprave Crne Gore, objavljena u posljednjih nekoliko godina, povezana sa odgovarajućim članovima zakona.

**ZAKON O OBLIGACIONIM
ODNOSIMA**
SA AKTUELNOM SUDSKOM PRAKSOM
(KOMPLET OD TRI TOMA)

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: Tri toma na 1,838 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: januar 2019.

- Knjiga „Zakon o obligacionim odnosima s registrom pojmova” obuhvata prečišćeni tekst Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list Crne Gore”, br. 047/08, 004/11, 022/17), sa sadržajem zakona i detaljnim registrom pojmova koji je povezan s odgovarajućim članovima zakona.
- Knjige „Zakon o obligacionim odnosima s aktuelnom sudskom praksom I i II” sadrže odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.

ZAKON O SVOJINSKO-PRAVNIM ODNOSIMA SA AKTUELNOM SUDSKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica

Format: 17×24 cm

Broj strana: 672 strane

Pismo: Latinica

Povez: Tvrdi, šiven

Godina izdanja: januar 2019.

- Knjiga obuhvata tekst Zakona o svojinsko-pravnim odnosima („Službeni list Crne Gore”, br. 019/19 od 13. 3. 2009) i odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.
- Aktuelna sudska praksa povezana je s odgovarajućim članovima zakona.
- U njoj se nalazi detaljan sadržaj naslova sudske prakse, kao i indeks članova drugih zakona koji se spominju u objavljenoj sudskoj praksi, po stranama.

SUDSKA PRAKSA IZ UPRAVNOG PRAVA CRNE GORE SA ZAKONOM O UPRAVNOM POSTUPKU I ZAKONOM O UPRAVNOM SPORU

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica

Format: 17×24 cm

Broj strana: 406 strana

Pismo: Latinica

Povez: Tvrdi, šiven

Godina izdanja: januar 2019.

- Knjiga sadrži odabrane izvode iz sudske prakse Upravnog suda Crne Gore koji su izlučeni iz presuda i rješenja donesenih u 2018. godini.
- Pored sudske prakse, u knjizi se nalazi i prečišćeni tekst Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore”, br. 056/14, 020/15, 040/16, 037/17) i tekst Zakona o upravnom sporu („Službeni list Crne Gore”, br. 054/16), kao i detaljan sadržaj naslova sudske prakse i indeks članova drugih zakona koji se spominju u sudskoj praksi, po stranama.

ZAKON O RADU

SA AKTUELNOM SUDSKOM I PORESKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 728 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: januar 2019.

- Knjiga obuhvata prečišćeni tekst Zakona o radu („Službeni list CG”, br. 049/08, 026/09, 088/09, 026/10, 059/11, 066/12, 031/14, 053/14, 004/18), odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, kao i odabranu poresku praksu Poreske uprave Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.
- Sudska praksa je organizovana u cjeline, tako da se ispod svakog člana zakona nalazi odgovarajuća praksa. Detaljan sadržaj naslova sudske i poreske prakse, kao i indeks članova drugih zakona koji se spominju u sudskoj i poreskoj praksi, po stranama, sastavni su dio ove knjige.

PORODIČNI ZAKON

SA ODABRANOM SUDSKOM PRAKSOM

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 560 strana
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: decembar 2019.

- Knjiga obuhvata prečišćeni tekst Porodičnog zakona (“Sl. list RCG”, br. 01/07 i “Sl. list CG”, br. 53/16) i odabranu sudsku praksu viših sudova, Apelacionog i Vrhovnog suda Crne Gore, objavljenu u posljednjih nekoliko godina.
- Odabrana sudska praksa povezana je s odgovarajućim članovima zakona.
- U njoj se nalazi detaljan sadržaj naslova sudske prakse, kao i indeks članova drugih zakona koji se spominju u objavljenoj sudskoj praksi, po stranama.

PRAVO UNUTRAŠNJEG TRŽIŠTA EVROPSKE UNIJE – PRIVATNOPRAVNI ASPEKTI

Prof. dr Vladimir Savković

Izdavač: Pravni fakultet Univerziteta
Crne Gore
Format: B5 17,6×25 cm
Broj strana: 239
Pismo: Latinica
Povez: Tvrdi, šiven
Godina izdanja: 2019.

- IZ PREDGOVORA (autor, prof. dr Vladimir Savković)

...Dakle, imajući iznijeto u vidu, potrebno je ozbiljno i detaljno pripremiti profesionalnu, prije svih, pravničku, ali i ukupnu crnogorsku javnost za opisane i brojne druge izazove koje će crnogorskom pravnom poretku donijeti članstvo u Evropskoj uniji. Izvjesno najkrupniju od očekivanih promjena predstavljaće puna integracija Crne Gore u unutrašnje tržište Evropske unije, čije je postojanje i razvoj spiritus movens evropskih integracija od Evropske zajednice za ugali i čelik, pa sve do danas...

OBRASCI ZA PRAKTIČNU PRIMJENU ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU

Mišela Manojlović
Ljubinka Radulović

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica
Format: 17×24 cm
Broj strana: 304 strane
Pismo: Latinica
Povez: Broširani
Godina izdanja: oktobar 2019.

- Izdanje sadrži i objašnjenja za upotrebu obrazaca koji se nalaze u njemu.
- Svi obrasci koji se nalaze u izdanju biće dostupni korisnicima i u elektronskoj formi u "Word" formatu na dan isporuke.

KOMENTAR ZAKONA O UPRAVNOM POSTUPKU CRNE GORE

Prof. dr Zoran R. Tomić

Prof. dr Đorđije Blažić

Izdavač: Fakultet za državne i evropske studije – Podgorica

Format: 17×24 cm

Broj strana: 934

Pismo: Latinica

Povez: Tvrdi, šiven

Godina izdanja: septembar 2017.

AUTORSKE NAPOMENE

Komentar Zakona o upravnom postupku je izraz potreba crnogorskog upravnog kadra kojim Fakultet za državne i evropske studije daje svoj doprinos u primjeni novog ZUP-a i kvalitetnijem odlučivanju o pravima i obavezama građana.

Uz već objavljeni Komentar uvaženog kolege i sudije Vrhovnog suda Crne Gore R. Ivanovića koji je duboko pragmatičan i veoma detaljan u tumačenju procesnih radnji i instituta, vjerujemo da će i ovaj Komentar doprinijeti boljem razumijevanju instituta novog ZUP-a.

eposta^{me}

Poslovna
elektronska pošta

Isprobajte besplatno
6 mjeseci

Besplatni probni period od 6 mjeseci, uključuje mailbox sa 2GB prostora, za koji možete vezati do 3 alijasa.

Garancija sigurnosti

Kompletan kanal primanja i slanja elektronske pošte je uvijek enkriptovan, tako da **možete sigurno koristiti elektronsku poštu sa bilo kog mjesta na svijetu.**

Obavještenje o
dostavljanju i otvaranju
poslate poruke

Možete dobiti dokaz o tome kada je poruka dostavljena **bez znanja primaoca**, kao i potvrdu da li je i kada korisnik otvorio poruku koju ste poslali.

Korisnička podrška na
našem jeziku

Kolege iz korisničke podrške će **odmah** odgovoriti na sve Vaše upite.

Service Print® usluga

Najpovoljnije cijene štampe za korisnike
Kataloga propisa

Korisnici Kataloga propisa dobijaju besplatnu
instalaciju Service Print® usluge.

Za sve korisnike Kataloga propisa u saradnji sa našim partnerom Nepo System d.o.o. spremili smo posebnu Service Print® ponudu uz koju ćete ostvariti velike uštede po pitanju štampe u Vašoj kompaniji.

Šta Vi dobijate:

- Štampač **besplatno** na korišćenje;
- Minimalnu mjesečnu pretplatu od 6,00€ u koju je uključeno **500 strana štampe**;
- **“Prenesi opciju”** što znači da ako nijeste iskoristili **minimalni mjesečni paušal od 6,00€**, neodštampane strane prenosite u sljedeći mjesec;
- **Garanciju** za cjelokupno vrijeme trajanja ugovora koja pokriva redovni servis, zamjenski uređaj u slučaju kvara i sav potrošni materijal, osim papira.

DŽEPNA IZDANJA

DŽEPNA IZDANJA PRAVNO-ZAKONODAVNE LITERATURE:

1. Zakon o radu;
2. Zakon o javnim nabavkama;
3. Krivični zakonik Crne Gore;
4. Zakonik o krivičnom postupku;
5. Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima;
6. Zakon o prekršajima;
7. Zakon o privrednim društvima;
8. Zakon o parničnom postupku;
9. Porodični zakon;
10. Zakon o porezu na dodatu vrijednost;
11. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Izdavač: Pravni ekspert doo – Podgorica

Format: 12×16 cm

Pismo: Latinica

Povez: Broširani

Godina izdanja: avgust 2020.